

На темељу члanca 19. stavak (2) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 153. sjednici, održanoj 17.08.2018. godine, donosi

**ODLUKU
O USVAJANJU DUGOROČNOG PROVEDBENOG
PLANA ZA IMPLEMENTACIJU OKVIRA
INTEROPERABILNOSTI NA NIVOU FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

I.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine usvaja Dugoročni provedbeni plan za implementaciju okvira interoperabilnosti na razini Federacije Bosne i Hercegovine.

II.

Zadužuju se Federalno ministarstvo prometa i komunikacija i Generalno tajništvo Vlade Federacije Bosne i Hercegovine da koordiniraju aktivnosti implementacije Dugoročnog provedbenog plana na razini Federacije Bosne i Hercegovine.

III.

Zadužuju se sve federalne institucije, identifikovane kao odgovorne institucije u Dugoročnom provedbenom planu, da poduzmu sve potrebne aktivnosti za njegovu realizaciju, te po mogućnosti obezbijede finansijska sredstva iz različitih izvora.

IV.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 998/2018
17. kolovoza 2018. godine
Сарајево

Premijer
Fadil Novalić, v. r.

1257

На основу члана 19. stav (2) Закона о Влади Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 и 8/06), а у вези са чланом 7. stav (4) Уредбе о усавршавању предсједника и чланова надзорних одбора и управа привредних друштава са учешћем државног капитала ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 71/09, 33/10, 23/11, 83/11, 2/13, 80/13, 48/15, 60/16 и 88/17), Влада Федерације Босне и Херцеговине, на 153. сједници одржаној 17.08.2018. године, доноси

**ОДЛУКУ
О ДАВАЊУ ПРЕТХОДНЕ САГЛАСНОСТИ НА
ПРОГРАМ УСАВРШАВАЊА ПРЕДСЈЕДНИКА И
ЧЛНОВА НАДЗОРНИХ ОДБОРА И УПРАВА
ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА СА УЧЕШЋЕМ
ДРЖАВНОГ КАПИТАЛА**

I

Влада Федерације Босне и Херцеговине даје претходну сагласност на Програм усавршавања предсједника и чланова надзорних одбора и управа привредних друштава са учешћем државног капитала.

Програм усавршавања из става 1. ове тачке чини саставни дио ове одлуке.

II

Ступањем на snagu ove odluke prestaje da важи Одлука o давању претходне сагласности на Програм усавршавања предсједника и чланова надзорних одбора и управа привредних друштава са учешћем државног капитала ("Службене новине Федерације БиХ", број 33/10) и Програм усавршавања предсједника и чланова надзорних одбора и

управа привредних друштава са учешћем државног капитала ("Службене новине Федерације БиХ", број 40/10).

III

Ова одлука ступа на snagu наредног дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

B. broj 999/2018
17. avgusta 2018. godine
Сарајево

Премијер
Fadil Novalić, c. p.

На основу члана 11. Закона о привредним/gospodarskim komorama у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 35/98 и 34/03), чл. 9. и 10. Статута Привредне/Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine ("Службене новине Федерације БиХ", број 15/00), члана 7. stav (4) Уредбе о усавршавању предсједника и чланова надзорних одбора и управа привредних друштава са учешћем државног капитала ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 71/09, 33/10, 23/11, 83/11, 2/13, 80/13, 48/15, 60/16 и 88/17) и Одлуке Владе Federacije Bosne i Hercegovine, предсједник и потпредсједник Привредне/Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine доносе

**ПРОГРАМ
УСАВРШАВАЊА ПРЕДСЈЕДНИКА И ЧЛНОВА
НАДЗОРНИХ ОДБОРА И УПРАВА ПРИВРЕДНИХ
ДРУШТАВА СА УЧЕШЋЕМ ДРЖАВНОГ КАПИТАЛА**

I
(Предмет)

Овим програмом утврђује се поступак, литература, теме, пријављивање и цертифицирање кандидата и трошкови усавршавања предсједника и чланова надзорних одбора и управа привредних друштава са учешћем државног капитала (у даљем тексту: усавршавање).

Привредна/Gospodarska komora Federacije Bosne i Hercegovine (у даљем тексту: Комора) организује усавршавање које ће се обављати континуирано, транспарентно и уз редовно информисање Владе Federacije Bosne i Hercegovine.

II
(Поступак)

Након ступања на snagu ovog programa, Komora ће:
Расписати јавни оглас за усавршавање ради прикупљања пријава кандидата за усавршавање.

Поступак припреме завршићи и усавршавање кандидата почети према овом Програму најдаље 30 дана након добивања сагласности на овај Програм.

На бази прикупљених пријава Комора ће сачинити термински план по мјестима усавршавања.

Мјеста усавршавања су: Сарајево, Mostar, Tuzla, Livno, Bihac, Zenica, Travnik и Vitez.

Усавршавање ће се састојати од 30 сати предавања и завршног испита.

У једној групи за усавршавање може бити највише 50 кандидата.

Усавршавање ће се организовати у дане викенда, три викенда (2 x по 5 сати).

III
(Литература)

Усавршавање ће се вршити на основу важећих законова у Bosni i Hercegovini и Federaciji Bosne i Hercegovine, te na основу образложених тема од стране предавача према овом Програму. Организатор ће осигурати литературу за учење и полагање испита у прихватљивом облику.

Сваки од предавача одобрених од стране Министарства енергије, рударства и индустрије Ф БиХ ће приложити:

- попис литературе која се користи у поступку усавршавања,
- фотокопије или изводе текстова адекватне стручне публикације издате на ову тему,
- слайдове за сваку тему,
- писани материјал по теми.

IV

(Стручни дио усавршавања - модули који се изучавају на усавршавању)

Чланом 8. Уредбе о усавршавању предсједника и члanova надзорних одбора и управа привредних друштава са учешћем државног капитала, утврђене су области које обухвата усавршавање и то:

1. Основе грађанског права и привредног права,
2. Основе рачуноводства,
3. Основе пословних и јавних финансија,
4. Основе менаџмента,
5. Основе реинжињеринга производње и
6. Основе корпоративног управљања.

У оквиру области из става (1) ове тачке, утврђују се теме за усавршавање како слиједи:

Тема 1: "Управљање привредним друштвом/предузећем"

- Корпоративно управљање - основе;
- Важност и значај управљања, сврха и циљеви, управљачка структура (топ и средњи менаџмент);
- Функције менаџмента: планирање, организовање, управљање људским ресурсима, вођење (мотивација, водство и комуницирање) и контрола пословања;
- Циљеви пословања с аспекта свих стакехолдера: власници, менаџмент, запосленици, купци, добављачи, банке, држава и друштво;
- Однос НО и Управе, конфликти до којих може доћи и методе рјешавања конфликтака;
- Савремени модели управљања компанијом: 7 С Мц Кинсеј модел и Баланцед Скорецард као алат.

Тема 2: "Корпоративна комуникација"

- Менаџерска комуникација;
- Интерна комуникација;
- Односи с јавношћу.

Тема 3: "Компензацијски менаџмент - иновативни приступи систему награђивања"

- Циљеви, политика и стратегија система награђивања;
- Повезаност система награђивања и пословне изврсности предузећа;
- Оцјена радне успјешности и систем награђивања;
- Закон о плаћама и другим материјалним правима члanova органа управљања институција и јавних предузећа у већинском власништву Федерације Босне и Херцеговине.

Тема 4: "Правни аспект пословања привредног друштва"

- Појмови: компанија, корпорација, фирма, привредно друштво;
- Правна основа управљања;
- Повезаност грађанског права у привредним друштвима;
- Основе привредног права и предузећа;
- Привредна друштва - законска основа;
- Правни појам привредног друштва;
- Врсте привредних друштава;
- Правни аспект обавеза и права управе;

- Правни аспект обавеза и права надзорног одбора;
- Стечјни поступак;
- Услови за отварање стечајног поступка;
- Правне последице отварања и провођење стечаја;
- Реорганизација стечајног дужника неспособног за плаћање на основу стечајног плана;
- Органи стечајног поступка.

Тема 5: "Надлежности и односи између органа друштва"

- Модерна улога надзорног одбора;
- Улога извршних директора;
- Однос извршног директора и осталих чланова управе;
- Однос директора и надзорног одбора;
- Однос директора и власника предузећа;
- Политика управљања и политика односа између руководних структура.

Тема 6: "Улога и одговорност надзорног одбора у привредним друштвима са учешћем државног капитала"

- Прописи Федерације Босне и Херцеговине који регулишу рад надзорних одбора, Смјернице за корпоративно управљање у државним предузећима (ОЕЦД) и интерни акти привредног друштва/јавног предузећа;
- Законске претпоставке за предлагање кандидата за члanova надзорног одбора, неспортивост функција и сукоб интереса у личним или професионалним односима;
- Избор члanova надзорног одбора, критерији за именовање, начин оглашавања упражњене позиције, Комисија за избор, информисање о праву јавности, ранг-листа, подношење приговора;
- Надзорни одбор - надлежност, састав, мандат, гласање о повјерењу члanova надзорног одбора, разрешење члanova надзорног одбора прије истека мандата;
- Однос Скупштине и Надзорног одбора;
- Организација рада надзорног одбора;
- Особе које имају посебне дужности према друштву, директни и индиректни интерес, лични интерес, повезана лица, дужност избегавања сукоба интереса, забрана конкуренције;
- Активности на усаглашавању постојеће регулативе.

Тема 7: "Рачуноводство у функцији управљања"

- Уводно разматрање: значај и функција рачуноводства, праћење процеса, контрола законитости у пословању;
- Финансијско извјештавање: области извјештавања (билианс успјеха, билианс стања, рачун добити и губитка, извјештај о новчаним токовима, извјештај о промјени капитала, извјештај о задужености, извјештај о рентабилности, економичности и продуктивности);
- Намјене извјештаја: од рачуноводства ка управи, од управе ка надзорном одбору и од надзорног одбора ка власницима;
- Законитост пословања: интерна и екстерна ревизија, интерна контрола,
- Рачуноводствени информацијски систем: прикупљање података, обрада, рачуноводствене информације управи и надзорном одбору
- Рачуноводствене преваре: обрада извјештаја, лажни подаци, прикривање чињеница, манипулације у финансијским извјештајима.

Тема 8: "Управљање маркетингом привредног друштва/предузећа и савремена продаја"

- Концепт маркетинга;
- Примјена и значај маркетинга у савременом предузећу;
- Повезаност маркетиншког менаџмента и успјеха предузећа;

- Маркетиншко окружење;
- Етика и друштвено одговорни маркетинг;
- Маркетиншки микс (обликовање тржишне понуде)
  - Одлуке о производу
  - Одлуке о дистрибуцији
  - Одређивање цијена
  - Одлуке о промоцији
  - Значај и улога продаје;
- Методе продаје;
- Особна продаја;
- Процес продаје;
- Јудски потенцијали продаје;
- Оријентације у продаји;
- Продајне вјештине (презентације и понуде, преговарање са купцима и др.)

Тема 9: "Пословна стратегија, пословна етика и друштвена одговорност предузећа"

- Појам и значај пословне стратегије;
- Теорије животног (тржишног) циклуса и конкурентност;
- Диверзифицирана и недиверзифицирана подuzeћа;
- Стратегије и стратешко планирање;
- Најчешће погрешке при избору стратегија;
- Конкурентски положај;
- SWOT анализа;
- Генеричке стратегије и вриједносни ланац;
- Стратешки менаџмент и конкурентност;
- Технике стратешког менаџмента;
- БЦГ, ГЕ и АДЛ матрице;
- 5 конкурентских снага (Портеров модел);
- Појам и значај пословне етике;
- Етичко пословно понашање;
- Менаџерски морал и морал управе;
- Управљање етичким понашањем привредног друштва/предузећа;
- Појам и значај друштвене одговорности;
- Друштвено одговорно понашање.

Тема 10: "Реинжењеринг привредног друштва/предузећа"

- Савремени услови пословања компанија - нова економија, економија знања, глобална економија, економија неизвјесности, нови начини стварања вриједности;
- Предузеће и околина - јавна и приватна предузећа;
- Улога и задаће менаџмента у процесу реинжењеринга;
- Тржишне могућности и разликовне предности;
- TQM, учешћа организација, бенчмаркинг, сих сигма, МцКинсејев 7c, дрво способности;
- Примјери реинжењеринга из привредне праксе;
- Реинжењеринг у јавним предузећима - могућности примјене и ограничења реинжењеринга и других савремених техника менаџмента.

Тема 11: "Финансијска тржишта и институције и корпоративне финансије"

- финансијска тржишта: новчано и тржиште капитала и њихови инструменти;
- камате и приноси;
- појам и врсте вриједносних папира;
- финансијски посредници: банке, друштва за осигурање и посредници на тржишту капитала - брокерско-дилерске куће и депозитариј вриједносних папира;
- институти колективног инвестирања: инвестицијски и пензиони фондови;
- монетарна политика и средишња банка;
- спајања, припајања и преузимања;

- финансијске кризе и циклуси;
- финансијска функција у предузећу;
- финансијско окружење;
- временска вриједност новца;
- власничко и дужничко финансирање;
- трошак капитала;
- ризици и поврати;
- политичке дивиденди;
- агенцијски приступ управљању;
- финансијско дубинско посматрање (две дилигенце).

Тема 12: "Вредновање марке и привредног друштва/предузећа"

- Марка и важност марке за финансијски успех предузећа;
- Мјерење тржишне вриједности марке - приступи и методе;
- Мјерење финансијске вриједности марке - приступи и методе.

Тема 13: "Јавне набавке"

- Појам и историјски развој јавних набавки;
- Легислатива о јавним набавкама - Европска унија и БиХ;
- Циљеви прописа о јавним набавкама;
- Основна начела јавних набавки;
- Обавезници примјене прописа о јавним набавкама;
- Врсте поступака јавних набавки;
- Правна заштита у јавним набавкама.

Тема 14: "Међународна трговина"

- Специфичности, врсте и субјекти међународне трговине;
- Чиниоци који утичу на развој међународне трговине и тенденције у развоју међународне трговине;
- Савремени процеси у свјетској привреди (глобализација, регионализам) и међународне економске организације;
- Чиниоци међународне конкурентности;
- Улога државе у међународној трговини - стратегија и политика ваљске трговине;
- Интернационализација пословања - разлози, мотиви и облици излaska на страна тржишта;
- Ваљскотрговински режим БиХ.

Тема 15: "Привредни аспект приступања ЕУ и промоција привреде БиХ на тржишту ЕУ"

- Трговинска политика ЕУ и друге политике од значаја за пословање на тржишту ЕУ;
  - Статус БиХ у европским интеграцијама - развој институционалних односа са ЕУ и значај приступања ЕУ;
  - Споразум о стабилизацији и придруživanju и други релевантни акти у процесу приступања;
  - Ваљска трговина БиХ са ЕУ;
  - Могућности извоза БиХ на тржиште ЕУ - препреке и потицаји, улога државе и пословне заједнице;
  - Положај и улога јавних предузећа у ЕУ.
- Распоред сати предавача утврдиће Комора посебним Рјешењем.

V

(Завршни писмени испит)

Комисија која прати организацију усавршавања сачиниће програм за полагање завршног писменог испита на начин, да се кандидатима припреме теме за семинарски рад за сваког кандидата, чија одбрана ће се обавити пред

комисијом састављеном од три члана из реда предавача, а која ће се обавити интерактивно, по групама.

Провјера знања врши се кроз:

- квалитету семинарског рада,
- квалитету презентације семинарског рада,
- знање везано за презентовани материјал,
- одговор на упите чланова у групи и
- одговор на питање чланова комисије, који ће и проширити своја питања изван семинарског рада, ради провјере резултата усавршавања.

VI

(Услови за пријаву кандидата)

Усавршавање ће бити омогућено лицима чији мандат је у току или су у току избора односно, именовања у привредним друштвима са учешћем државног капитала, као и другим лицима која се пријаве на усавршавање, ради цертифицирања и евентуалног учешћа на конкурсима, уколико испуњавају услове из члана 248. Закона о привредним друштвима ("Службене новине Федерације БиХ", број 81/15)

VII

(Поступак пријављивања и цертифицирања)

Пријављивање кандидата и обрада пријава врши се на основу јавног конкурса којег ће објавити Комора.

Кандидати који испуњавају услове обавјештавају се о приступању усавршавању, са потребним подацима о мјесту и времену почетка усавршавања (према пријавама кандидата), који ће бити одређен када буде пријављено најмање 30, а највише 50 кандидата, а најкасније у року од 90 дана од дана подношења пријаве, уз обавезу плаћања одређене накнаде за усавршавање.

Предсједник Коморе својим рјешењем одређује услове, распоред усавршавања и остало потребно у обављању усавршавања.

Кандидат који није положио завршни испит има право приступити поновном испитивању и писменом полагању у року од 90 дана од дана првог испитивања. Кандидати који успјешно заврше усавршавање и положе испит, добије одговарајући цертификат.

Цертификат о завршеном усавршавању припрема Комора, а потписује овлаштено лице Владе Федерације Босне и Херцеговине и Коморе у року од 30 дана од дана положеног стручног испита.

Цертификат о завршеном усавршавању (Образац број 1), налази се у прилогу овог Програма и чини његов саставни дио.

На захтјев кандидата који је завршио усавршавање, Комора може издати потврду о завршеном усавршавању до издавања коначног цертификата.

Сва питања у вези са техничким детаљима усавршавања (распоред усавршавања, усаглашавање термина са предавачима, предлагање надлежним органима, регулисање одређених питања која се појаве у току усавршавања и друго), уредит ће својим Рјешењем предсједник Коморе.

VIII

(Трошкови усавршавања)

Појединачни износ уплате за усавршавање по кандидату износи 880,00 КМ.

Предсједник Коморе ће на основу списка одабраних предавача по мјестима усавршавања, појединачно са сваким предавачем утврдити нето износ цијене сатнице предавања.

Са предавачима ће се закључити уговор, којим ће се утврдити права и обавезе.

IX

(Ступање на снагу)

Овај Програм ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

Предсједник Коморе
Мирсад Јашарспахић

Потпредсједник Коморе
Марко Шантић

На основу члана 19. stav (2) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), a u vezi sa članom 7. stav (4) Uredbe o usavršavanju predsjednika i članova nadzornih odbora i uprava privrednih društava sa učešćem državnog kapitala ("Službene novine Federacije BiH", br. 71/09, 33/10, 23/11, 83/11, 2/13, 80/13, 48/15, 60/16 i 88/17), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 153. sjednici održanoj 17.08.2018. godine, donosi

ODLUKU

O DAVANJU PRETHODNE SAGLASNOSTI NA
PROGRAM USAVRŠAVANJA PREDSJEDNIKA I
ČLANOVA NADZORNIH ODBORA I UPRAVA
PRIVREDNIH DRUŠTAVA SA UČEŠĆEM DRŽAVNOG
KAPITALA

I.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine daje prethodnu saglasnost na Program usavršavanja predsjednika i članova nadzornih odbora i uprava privrednih društava sa učešćem državnog kapitala.

Program usavršavanja iz stava 1. ove tačke чини саставни дио ове одлуке.

II.

Stupanjem na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o davanju prethodne saglasnosti na Program usavršavanja predsjednika i članova nadzornih odbora i uprava privrednih društava sa učešćem državnog kapitala ("Službene novine Federacije BiH", broj 33/10) i Program usavršavanja predsjednika i članova nadzornih odbora i uprava privrednih društava sa učešćem državnog kapitala ("Službene novine Federacije BiH", broj 40/10).

III.

Ova odluka stupa na snagu narednog дана од дана објављivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 999/2018
17. августа 2018. године
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, s. r.

Na osnovu člana 11. Zakona o privrednim/gospodarskim komorama u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/98 i 34/03), čl. 9. i 10. Statuta Privredne/Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 15/00), člana 7. stav (4) Uredbe o usavršavanju predsjednika i članova nadzornih odbora i uprava privrednih društava sa učešćem državnog kapitala ("Službene novine Federacije BiH", br. 71/09, 33/10, 23/11, 83/11, 2/13, 80/13, 48/15, 60/16 i 88/17) i Odluke Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, _____ predsjednik i potpredsjednik Privredne/Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine donose

PROGRAM

USAVRŠAVANJA PREDSJEDNIKA I ČLANOVA NADZORNIH ODBORA I UPRAVA PRIVREDNIH DRUŠTAVA SA UČEŠĆEM DRŽAVNOG KAPITALA

I

(Predmet)

Ovim programom utvrđuje se postupak, literatura, teme, prijavljivanje i certificiranje kandidata i troškovi usavršavanja predsjednika i članova nadzornih odbora i uprava privrednih društava sa učešćem državnog kapitala (u daljem tekstu: usavršavanje). Privredna/Gospodarska komora Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Komora) organizuje usavršavanje koje će se obavljati kontinuirano, transparentno i uz redovno informisanje Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

II

(Postupak)

Nakon stupanja na snagu ovog programa, Komora će:

Raspisati javni oglas za usavršavanje radi prikupljanja prijava kandidata za usavršavanje.

Postupak pripreme završiti i usavršavanje kandidata početi prema ovom Programu najdalje 30 dana nakon dobivanja saglasnosti na ovaj Program.

Na bazi prikupljenih prijava Komora će sačiniti terminski plan po mjestima usavršavanja.

Mjesta usavršavanja su: Sarajevo, Mostar, Tuzla, Livno, Bihać, Zenica, Travnik i Vitez.

Usavršavanje će se sastojati od 30 sati predavanja i završnog ispita.

U jednoj grupi za usavršavanje može biti najviše 50 kandidata.

Usavršavanje će se organizovati u dane vikenda, tri vikenda (2 x po 5 sati).

III

(Literatura)

Usavršavanje će se vršiti na osnovu važećih zakona u Bosni i Hercegovini i Federaciji Bosne i Hercegovine, te na osnovu obrazloženih tema od strane predavača prema ovom Programu. Organizator će osigurati literaturu za učenje i polaganje ispita u prihvativom obliku.

Svaki od predavača odobrenih od strane Ministarstva energije, rудarstva i industrije F BiH će priložiti:

- popis literature koja se koristi u postupku usavršavanja,
- fotokopije ili izvode tekstova adekvatne stručne publikacije izdate na ovu temu,
- slajdove za svaku temu,
- pisani materijal po temi.

IV

(Stručni dio usavršavanja - moduli koji se izučavaju na usavršavanju)

Članom 8. Uredbe o usavršavanju predsjednika i članova nadzornih odbora i uprava privrednih društava sa učešćem državnog kapitala, utvrđene su oblasti koje obuhvata usavršavanje i to:

1. Osnove građanskog prava i privrednog prava,
2. Osnove računovodstva,
3. Osnove poslovnih i javnih finansija,
4. Osnove menadžmenta,
5. Osnove reinžinjeringu proizvodnje i
6. Osnove korporativnog upravljanja.

U okviru oblasti iz stava (1) ove tačke, utvrđuju se teme za usavršavanje kako slijedi:

Tema 1: "Upravljanje privrednim društvom/preduzećem"

- Korporativno upravljanje - osnove;

- Važnost i značaj upravljanja, svrha i ciljevi, upravljačka struktura (top i srednji menadžment);
- Funkcije menadžmenta: planiranje, organizovanje, upravljanje ljudskim resursima, vođenje (motivacija, vodstvo i komuniciranje) i kontrola poslovanja;
- Ciljevi poslovanja s aspekta svih stakeholdera: vlasnici, menadžment, zaposlenici, kupci, dobavljači, banke, država i društvo;
- Odnos NO i Uprave, konflikti do kojih može doći i metode rješavanja konfliktata;
- Savremeni modeli upravljanja kompanijom: 7 S Mc Kinsey model i Balanced Scorecard kao alat.

Tema 2: "Korporativna komunikacija"

- Menadžerska komunikacija;
- Interna komunikacija;
- Odnosi s javnošću.

Tema 3: "Kompenzacijiski menadžment - inovativni pristupi sistemu nagradivanja"

- Ciljevi, politika i strategija sistema nagrađivanja;
- Povezanost sistema nagrađivanja i poslovne izvrsnosti preduzeća;
- Ocjena radne uspješnosti i sistem nagrađivanja;
- Zakon o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu Federacije Bosne i Hercegovine.

Tema 4: "Pravni aspekt poslovanja privrednog društva"

- Pojmovi: kompanija, korporacija, firma, privredno društvo;
- Pravna osnova upravljanja;
- Povezanost građanskog prava u privrednim društвимa;
- Osnove privrednog prava i preduzeća;
- Privredna društva - zakonska osnova;
- Pravni pojam privrednog društva;
- Vrste privrednih društava;
- Pravni aspekt obaveza i prava uprave;
- Pravni aspekt obaveza i prava nadzornog odbora;
- Stečajni postupak;
- Uslovi za otvaranje stečajnog postupka;
- Pravne posljedice otvaranja i provođenje stečaja;
- Reorganizacija stečajnog dužnika nesposobnog za plaćanje na osnovu stečajnog plana;
- Organi stečajnog postupka.

Tema 5: "Nadležnosti i odnosi između organa društva"

- Moderna uloga nadzornog odbora;
- Uloga izvršnih direktora;
- Odnos izvršnog direktora i ostalih članova uprave;
- Odnos direktora i nadzornog odbora;
- Odnos direktora i vlasnika preduzeća;
- Politika upravljanja i politika odnosa između rukovodnih struktura.

Tema 6: "Uloga i odgovornost nadzornog odbora u privrednim društвимa sa učešćem državnog kapitala"

- Propisi Federacije Bosne i Hercegovine koji regulišu rad nadzornih odbora, Smjernice za korporativno upravljanje u državnim preduzećima (OECD) i interni akti privrednog društva/javnog preduzeća;
- Zakonske pretpostavke za predlaganje kandidata za članove nadzornog odbora, nespojivost funkcija i sukob interesa u ličnim ili profesionalnim odnosima;
- Izbor članova nadzornog odbora, kriteriji za imenovanje, način oglašavanja upražnjene pozicije, Komisija za izbor, informisanje o pravu javnosti, rang-lista, podnošenje prigovora;

- Nadzorni odbor - nadležnost, sastav, mandat, glasanje o povjerenju članovima nadzornog odbora, razrješenje članova nadzornog odbora prije isteka mandata;
- Odnos Skupštine i Nadzornog odbora;
- Organizacija rada nadzornog odbora;
- Osobe koje imaju posebne dužnosti prema društvu, direktni i indirektni interes, lični interes, povezana lica, dužnost izbjegavanja sukoba interesa, zabrana konkurenkcije;
- Aktivnosti na usaglašavanju postojeće regulative.

Tema 7: "Računovodstvo u funkciji upravljanja"

- Uvodno razmatranje: značaj i funkcija računovodstva, praćenje procesa, kontrola zakonitosti u poslovanju;
- Finansijsko izvještavanje: oblasti izvještavanja (bilans uspjeha, bilans stanja, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjeni kapitala, izvještaj o zaduženosti, izvještaj o rentabilnosti, ekonomičnosti i produktivnosti);
- Namjene izvještaja: od računovodstva ka upravi, od uprave ka nadzornom odboru i od nadzornog odbora ka vlasnicima;
- Zakonitost poslovanja: interna i eksterna revizija, interna kontrola,
- Računovodstveni informacijski sistem: prikupljanje podataka, obrada, računovodstvene informacije upravi i nadzornom odboru,
- Računovodstvene prevare: obrada izvještaja, lažni podaci, prikrivanje činjenica, manipulacije u finansijskim izvještajima.

Tema 8: "Upravljanje marketingom privrednog društva/preduzeća i savremena prodaja"

- Koncept marketinga;
- Primjena i značaj marketinga u savremenom preduzeću;
- Povezanost marketinškog menadžmenta i uspjeha preduzeća;
- Marketinško okruženje;
- Etika i društveno odgovorni marketing;
- Marketinški miks (oblikovanje tržišne ponude)
  - Odluke o proizvodu
  - Odluke o distribuciji
  - Određivanje cijena
  - Odluke o promociji
- Značaj i uloga prodaje;
- Metode prodaje;
- Osobna prodaja;
- Proces prodaje;
- Ljudski potencijali prodaje;
- Orientacije u prodaji;
- Prodajne vještine (prezentacije i ponude, pregovaranje sa kupcima i dr.).

Tema 9: "Poslovna strategija, poslovna etika i društvena odgovornost preduzeća"

- Pojam i značaj poslovne strategije;
- Teorije životnog (tržišnog) ciklusa i konkurentnost;
- Diverzificirana i nediverzificirana poduzeća;
- Strategije i strateško planiranje;
- Najčešće pogreške pri izboru strategija;
- Konkurenčki položaj;
- SWOT analiza;
- Generičke strategije i vrijednosni lanac;
- Strateški menadžment i konkurentnost;
- Tehnike strateškog menadžmenta;
- BCG, GE i ADL matrice;
- 5 konkurenčkih snaga (Porterov model);
- Pojam i značaj poslovne etike;

- Etičko poslovno ponašanje;
- Menadžerski moral i moral uprave;
- Upravljanje etičkim ponašanjem privrednog društva/preduzeća;
- Pojam i značaj društvene odgovornosti;
- Društveno odgovorno ponašanje.

Tema 10: "Reinzenjering privrednog društva/preduzeća"

- Savremeni uslovi poslovanja kompanija - nova ekonomija, ekonomija znanja, globalna ekonomija, ekonomija neizvjesnosti, novi načini stvaranja vrijednosti;
- Preduzeće i okolina - javna i privatna preduzeća;
- Uloga i zadaće menadžmenta u procesu reinzenjeringa;
- Tržišne mogućnosti i razlikovne prednosti;
- TQM, učešća organizacija, benchmarking, six sigma, McKinseyev 7s, drvo sposobnosti;
- Primjeri reinzenjeringa iz privredne prakse;
- Reinzenjering u javnim preduzećima - mogućnosti primjene i ograničenja reinzenjeringa i drugih savremenih tehnika menadžmenta.

Tema 11: "Finansijska tržišta i institucije i korporativne finansije"

- finansijska tržišta: novčano i tržište kapitala i njihovi instrumenti;
- kamate i prinosi;
- pojam i vrste vrijednosnih papira;
- finansijski posrednici: banke, društva za osiguranje i posrednici na tržištu kapitala - brokersko-dilerske kuće i depozitarij vrijednosnih papira;
- instituti kolektivnog investiranja: investicijski i penzioni fondovi;
- monetarna politika i središnja banka;
- spajanja, pripajanja i preuzimanja;
- finansijske krize i ciklusi;
- finansijska funkcija u preduzeću;
- finansijsko okruženje;
- vremenska vrijednost novca;
- vlasničko i dužničko finansiranje;
- trošak kapitala;
- rizici i povrati;
- politike dividendi;
- agencijski pristup upravljanju;
- finansijsko dubinsko posmatranje (due diligence).

Tema 12: "Vrednovanje marke i privrednog društva/preduzeća"

- Marka i važnost marke za finansijski uspjeh preduzeća;
- Mjerenje tržišne vrijednosti marke - pristupi i metode;
- Mjerenje finansijske vrijednosti marke - pristupi i metode.

Tema 13: "Javne nabavke"

- Pojam i historijski razvoj javnih nabavki;
- Legislativa o javnim nabavkama - Evropska unija i BiH;
- Ciljevi propisa o javnim nabavkama;
- Osnovna načela javnih nabavki;
- Obaveznici primjene propisa o javnim nabavkama;
- Vrste postupaka javnih nabavki;
- Pravna zaštita u javnim nabavkama.

Tema 14: "Međunarodna trgovina "

- Specifičnosti, vrste i subjekti međunarodne trgovine;
- Činioци koji utiču na razvoj međunarodne trgovine i tendencije u razvoju međunarodne trgovine;
- Savremeni procesi u svjetskoj privredi (globalizacija, regionalizam) i međunarodne ekonomske organizacije;
- Činioци međunarodne konkurentnosti;

- Uloga države u međunarodnoj trgovini - strategija i politika vanjske trgovine;
- Internacionalizacija poslovanja - razlozi, motivi i oblici izlaska na strana tržišta;
- Vanjskotrgovinski režim BiH.

Tema 15: "Privredni aspekt pristupanja EU i promocija privrede BiH na tržištu EU"

- Trgovinska politika EU i druge politike od značaja za poslovanje na tržištu EU;
- Status BiH u evropskim integracijama - razvoj institucionalnih odnosa sa EU i značaj pristupanja EU;
- Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju i drugi relevantni akti u procesu pristupanja;
- Vanjska trgovina BiH sa EU;
- Mogućnosti izvoza BiH na tržište EU - prepreke i poticaji, uloga države i poslovne zajednice;
- Položaj i uloga javnih preduzeća u EU.

Raspored sati predavača utvrdit će Komora posebnim Rješenjem.

V.

(Završni pismeni ispit)

Komisija koja prati organizaciju usavršavanja sačiniti će program za polaganje završnog pismenog ispita na način, da se kandidatima pripreme teme za seminarski rad za svakog kandidata, čija odbrana će se obaviti pred komisijom sastavljenom od tri člana iz reda predavača, a koja će se obaviti interaktivno, po grupama.

Provjera znanja vrši se kroz:

- kvalitetu seminarskog rada,
- kvalitetu prezentacije seminarskog rada,
- znanje vezano za prezentovani materijal,
- odgovor na upite članova u grupi i
- odgovor na pitanje članova komisije, koji će i proširiti svoja pitanja izvan seminarskog rada, radi provjere rezultata usavršavanja.

VI

(Uslovi za prijavu kandidata)

Usavršavanje će biti omogućeno licima čiji mandat je u toku ili su u toku izbora odnosno, imenovanja u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala, kao i drugim licima koja se prijave na usavršavanje, radi certificiranja i eventualnog učešća na konkursima, ukoliko ispunjavaju uslove iz člana 248. Zakona o privrednim društvima ("Službene novine Federacije BiH ", broj 81/15).

VII

(Postupak prijavljivanja i certificiranja)

Prijavljanje kandidata i obrada prijava vrši se na osnovu javnog konkursa kojeg će objaviti Komora.

Kandidati koji ispunjavaju uslove obavještavaju se o pristupanju usavršavanju, sa potrebnim podacima o mjestu i vremenu početka usavršavanja (prema prijavama kandidata), koji će biti određen kada bude prijavljeno najmanje 30, a najviše 50 kandidata, a najkasnije u roku od 90 dana od dana podnošenja prijave, uz obavezu plaćanja određene naknade za usavršavanje.

Predsjednik Komore svojim rješenjem određuje uslove, raspored usavršavanja i ostalo potrebno u obavljanju usavršavanja.

Kandidat koji nije položio završni ispit ima pravo pristupiti ponovnom ispitivanju i pismenom polaganju u roku od 90 dana od dana prvog ispitivanja.

Kandidati koji uspješno završe usavršavanje i polože ispit, dobiće odgovarajući certifikat.

Certifikat o završenom usavršavanju priprema Komora, a potpisuje ovlašteno lice Vlade Federacije Bosne i Hercegovine i Komore u roku od 30 dana od dana položenog stručnog ispita.

Certifikat o završenom usavršavanju (Obrazac broj 1), nalazi se u prilogu ovog Programa i čini njegov sastavni dio.

Na zahtjev kandidata koji je završio usavršavanje, Komora može izdati potvrdu o završenom usavršavanju do izdavanja konačnog certifikata.

Sva pitanja u vezi sa tehničkim detaljima usavršavanja (raspored usavršavanja, usaglašavanje termina sa predavačima, predlaganje nadležnim organima, regulisanje određenih pitanja koja se pojave u toku usavršavanja i drugo), uredit će svojim Rješenjem predsjednik Komore.

VIII

(Troškovi usavršavanja)

Pojedinačni iznos uplata za usavršavanje po kandidatu iznosi 880,00 KM.

Predsjednik Komore će na osnovu spiska odabranih predavača po mjestima usavršavanja, pojedinačno sa svakim predavačem utvrditi neto iznos cijene satnice predavanja.

Sa predavačima će se zaključiti ugovor, kojim će se utvrditi prava i obaveze.

IX

(Stupanje na snagu)

Ovaj Program stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH ".

Predsjednik Komore
Mirsad Jašarspahić

Potpredsjednik Komore
Marko Šantić

Na temelju članka 19. stavak (2) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), a u svezi sa člankom 7. stavak (4) Uredbe o usavršavanju predsjednika i članova nadzornih odbora i uprava gospodarskih društava sa sudjelovanjem državnog kapitala ("Službene novine Federacije BiH", br. 71/09, 33/10, 23/11, 83/11, 2/13, 80/13, 48/15, 60/16 i 88/17), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 153. sjednici održanoj 17.08.2018. godine, donosi

**ODLUKU
O DAVANJU PRETHODNE SUGLASNOSTI NA
PROGRAM USAVRŠAVANJA PREDSJEDNIKA I
ČLANOVA NADZORNIH ODBORA I UPRAVA
GOSPODARSKIH DRUŠTAVA SA SUDJELOVANJEM
DRŽAVNOG KAPITALA**

I.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine daje prethodnu suglasnost na Program usavršavanja predsjednika i članova nadzornih odbora i uprava gospodarskih društava sa sudjelovanjem državnog kapitala.

Program usavršavanja iz stavka 1. ove tačke čini sastavni dio ove odluke.

II.

Stupanjem na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o davanju prethodne suglasnosti na Program usavršavanja predsjednika i članova nadzornih odbora i uprava gospodarskih društava sa sudjelovanjem državnog kapitala ("Službene novine Federacije BiH", broj 33/10) i Program usavršavanja predsjednika i članova nadzornih odbora i uprava gospodarskih društava sa sudjelovanjem državnog kapitala ("Službene novine Federacije BiH ", broj 40/10).

III.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 999/2018
17. kolovoza 2018. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, v. r.

Na temelju članka 11. Zakona o gospodarskim/privrednim komorama u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/98 i 34/03), čl. 9. i 10. Statuta Gospodarske/Privredne komore Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 15/00), članka 7. stavka (4) Uredbe o usavršavanju predsjednika i članova nadzornih odbora i uprava gospodarskih društava sa udjelom državnog kapitala ("Službene novine Federacije BiH", br. 71/09, 33/10, 23/11, 83/11, 2/13, 80/13, 48/15, 60/16 i 88/17) i Odluke Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, predsjednik i potpredsjednik Privredne/Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine donose

PROGRAM**USAVRŠAVANJA PREDSJEDNIKA I ČLANOVA NADZORNIH ODBORA I UPRAVA GOSPODARSKIH DRUŠTAVA SA UDJELOM DRŽAVNOG KAPITALA****I**

(Predmet)

Ovim programom utvrđuje se postupak, literatura, teme, prijavljivanje i certificiranje kandidata i troškovi usavršavanja predsjednika i članova nadzornih odbora i uprava gospodarskih društava sa udjelom državnog kapitala (u daljem tekstu: usavršavanje). Privredna/Gospodarska komora Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Komora) organizira usavršavanje koje će se obavljati kontinuirano, transparentno i uz redovno informiranje Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

II

(Postupak)

Nakon stupanja na snagu ovog programa, Komora će:

Raspisati javni oglas za usavršavanje radi prikupljanja prijava kandidata za usavršavanje.

Postupak pripreme završiti i usavršavanje kandidata početi prema ovom Programu najdalje 30 dana nakon dobivanja suglasnosti na ovaj Program.

Na bazi prikupljenih prijava Komora će načiniti terminski plan po mjestima usavršavanja.

Mjesta usavršavanja su: Sarajevo, Mostar, Tuzla, Livno, Bihać, Zenica, Travnik i Vitez.

Usavršavanje će se sastojati od 30 sati predavanja i završnog ispita.

U jednoj grupi za usavršavanje može biti najviše 50 kandidata.

Usavršavanje će se organizirati u dane vikenda, tri vikenda (2 x po 5 sati).

III

(Literatura)

Usavršavanje će se vršiti na temelju važećih zakona u Bosni i Hercegovini i Federaciji Bosne i Hercegovine, te na temelju obrazloženih tema od strane predavača prema ovom Programu. Organizator će osigurati literaturu za učenje i polaganje ispita u prihvativom obliku.

Svaki od predavača odobrenih od strane Ministarstva energije, rudarstva i industrije F BiH će priložiti:

- popis literature koja se koristi u postupku usavršavanja,
- fotokopije ili izvode tekstova adekvatne stručne publikacije izdate na ovu temu,

- slajdove za svaku temu,
- pisani materijal po temi.

IV

(Stručni dio usavršavanja - moduli koji se izučavaju na usavršavanju)

Člankom 8. Uredbe o usavršavanju predsjednika i članova nadzornih odbora i uprava gospodarskih društava sa udjelom državnog kapitala, utvrđene su oblasti koje obuhvata usavršavanje i to:

1. Osnove građanskog prava i gospodarskog prava,
2. Osnove računovodstva,
3. Osnove poslovnih i javnih finansija,
4. Osnove menadžmenta,
5. Osnove reinžinjeringu proizvodnje i
6. Osnove korporativnog upravljanja.

U okviru oblasti iz stavka (1) ove točke, utvrđuju se teme za usavršavanje kako slijedi:

Tema 1: "Upravljanje gospodarskim društvom/poduzećem"

- Korporativno upravljanje - osnove;
- Važnost i značaj upravljanja, svrha i ciljevi, upravljačka struktura (top i srednji menadžment);
- Funkcije menadžmenta: planiranje, organiziranje, upravljanje ljudskim resursima, vodenje (motivacija, vodstvo i komuniciranje) i kontrola poslovanja;
- Ciljevi poslovanja s aspekta svih stakeholders: vlasnici, menadžment, zaposlenici, kupci, dobavljači, banke, država i društvo;
- Odnos NO i Uprave, konflikti do kojih može doći i metode rješavanja konfliktata;
- Suvremeni modeli upravljanja kompanijom: 7 S Me Kinsey model i Balanced Scorecard kao alat.

Tema 2: "Korporativna komunikacija"

- Menadžerska komunikacija;
- Interna komunikacija;
- Odnosi s javnošću.

Tema 3: "Kompenzacijski menadžment - inovativni pristupi sustavu nagradivanja"

- Ciljevi, politika i strategija sustava nagradivanja;
- Povezanost sustava nagradivanja i poslovne izvrsnosti poduzeća;
- Ocjena radne uspješnosti i sustav nagradivanja;
- Zakon o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija i javnih poduzeća u većinskom vlasništvu Federacije Bosne i Hercegovine.

Tema 4: "Pravni aspekt poslovanja gospodarskog društva"

- Pojmovi: kompanija, korporacija, firma, gospodarsko društvo;
- Pravni temelj upravljanja;
- Povezanost građanskog prava u gospodarskim društвima;
- Osnove gospodarskog prava i poduzeća;
- Gospodarska društva - zakonski temelj;
- Pravni pojam gospodarskog društva;
- Vrste gospodarskih društava;
- Pravni aspekt obveza i prava uprave;
- Pravni aspekt obveza i prava nadzornog odbora;
- Stečajni postupak;
- Uvjeti za otvaranje stečajnog postupka;
- Pravne posljedice otvaranja i provođenje stečaja;
- Reorganizacija stečajnog dužnika nesposobnog za plaćanje na temelju stečajnog plana;
- Organi stečajnog postupka.

Tema 5: "Nadležnosti i odnosi između organa društva"

- Moderna uloga nadzornog odbora;

- Uloga izvršnih direktora;
- Odnos izvršnog direktora i ostalih članova uprave;
- Odnos direktora i nadzornog odbora;
- Odnos direktora i vlasnika poduzeća;
- Politika upravljanja i politika odnosa između rukovodnih struktura.

Tema 6: "Uloga i odgovornost nadzornog odbora u gospodarskim društvima sa udjelom državnog kapitala"

- Propisi Federacije Bosne i Hercegovine koji reguliraju rad nadzornih odbora, Smjernice za korporativno upravljanje u državnim poduzećima (OECD) i interni akti gospodarskog društva/javnog poduzeća;
- Zakonske pretpostavke za predlaganje kandidata za članove nadzornog odbora, nespojivost funkcija i sukob interesa u osobnim ili profesionalnim odnosima;
- Izbor članova nadzornog odbora, kriteriji za imenovanje, način oglašavanja upražnjene pozicije, Povjerenstvo za izbor, informiranje o pravu javnosti, rang-lista, podnošenje prigovora;
- Nadzorni odbor - nadležnost, sastav, mandat, glasovanje o povjerenju članovima nadzornog odbora, razrješenje članova nadzornog odbora prije isteka mandata;
- Organizacija rada nadzornog odbora;
- Osobe koje imaju posebne dužnosti prema društvu, direktni i indirektni interes, osobni interes, povezana lica, dužnost izbjegavanja sukoba interesa, zabrana konkurenčije;
- Aktivnosti na usuglašavanju postojeće regulative.

Tema 7: "Računovodstvo u funkciji upravljanja"

- Uvodno razmatranje: značaj i funkcija računovodstva, praćenje procesa, kontrola zakonitosti u poslovanju;
- Financijsko izvještavanje: oblasti izvještavanja (bilanca uspjeha, bilanca stanja, račun dobiti i gubitka, izvješće o novčanim tijekovima, izvješće o promjeni kapitala, izvješće o zaduženosti, izvješće o rentabilnosti, ekonomičnosti i produktivnosti);
- Namjene izvješća: od računovodstva ka upravi, od uprave ka nadzornom odboru i od nadzornog odbora ka vlasnicima;
- Zakonitost poslovanja: interna i eksterna revizija, interna kontrola,
- Računovodstveni informacijski sustav: prikupljanje podataka, obrada, računovodstvene informacije upravi i nadzornom odboru
- Računovodstvene prijevare: obrada izvješća, lažni podaci, prikrivanje činjenica, manipulacije u financijskim izvješćima.

Tema 8: "Upravljanje marketingom gospodarskog društva/poduzeća i savremena prodaja"

- Koncept marketinga;
- Primjena i značaj marketinga u suvremenom poduzeću;
- Povezanost marketinškog menadžmenta i uspjeha poduzeća;
- Marketinško okruženje;
- Etika i društveno odgovorni marketing;
- Marketinški miks (oblikovanje tržišne ponude)
  - Odluke o proizvodu
  - Odluke o distribuciji
  - Određivanje cijena
  - Odluke o promociji
- Značaj i uloga prodaje;
- Metode prodaje;
- Osobna prodaja;
- Proces prodaje;
- Ljudski potencijali prodaje;

- Orientacije u prodaji;
- Prodajne vještine (prezentacije i ponude, pregovaranje sa kupcima i dr.).

Tema 9: "Poslovna strategija, poslovna etika i društvena odgovornost poduzeća"

- Pojam i značaj poslovne strategije;
- Teorije životnog (tržišnog) ciklusa i konkurentnost;
- Diverzificirana i nedivezificirana poduzeća;
- Strategije i strateško planiranje;
- Najčešće pogreške pri izboru strategija
- Konkurentski položaj;
- SWOT analiza;
- Generičke strategije i vrijednosni lanac;
- Strateški menadžment i konkurentnost;
- Tehnike strateškog menadžmenta;
- BCG, GE i ADL matrice;
- 5 konkurentskih snaga (Porterov model);
- Pojam i značaj poslovne etike;
- Etičko poslovno ponašanje;
- Menadžerski moral i moral uprave;
- Upravljanje etičkim ponašanjem gospodarskog društva/poduzeća;
- Pojam i značaj društvene odgovornosti;
- Društveno odgovorno ponašanje.

Tema 10: "Reinzenjering gospodarskog društva/poduzeća"

- Suvremeni uvjeti poslovanja kompanija - nova ekonomija, ekonomija znanja, globalna ekonomija, ekonomija neizvjesnosti, novi načini stvaranja vrijednosti;
- Poduzeće i okolina - javna i privatna poduzeća;
- Uloga i zadaće menadžmenta u procesu reinzenjeringu;
- Tržišne mogućnosti i razlikovne prednosti;
- TQM, učešća organizacija, benchmarking, six sigma, McKinseyev 7s, drvo sposobnosti;
- Primjeri reinzenjeringu iz gospodarske prakse;
- Reinzenjering u javnim poduzećima - mogućnosti primjene i ograničenja reinzenjeringu i drugih suvremenih tehnika menadžmenta.

Tema 11: "Financijska tržišta i institucije i korporativne financije"

- financijska tržišta: novčano i tržište kapitala i njihovi instrumenti;
- kamate i prinosi;
- pojam i vrste vrijednosnih papira;
- financijski posrednici: banke, društva za osiguranje i posrednici na tržištu kapitala - brokersko-dilerske kuće i depozitarij vrijednosnih papira;
- instituti kolektivnog investiranja: investicijski i mirovinski fondovi;
- monetarna politika i središnja banka;
- spajanja, pripajanja i preuzimanja;
- financijske krize i ciklusi;
- financijska funkcija u poduzeću;
- financijsko okruženje;
- vremenska vrijednost novca;
- vlasničko i dužničko financiranje;
- trošak kapitala;
- rizici i povrati;
- politike dividendi;
- agencijski pristup upravljanju;
- financijsko dubinsko promatranje (due diligence).

Tema 12: "Vrednovanje marke i gospodarskog društva/poduzeća"

- Marka i važnost marke za financijski uspjeh poduzeća;
- Mjerenje tržišne vrijednosti marke - pristupi i metode;

- Mjerenje finansijske vrijednosti marke - pristupi i metode.

Tema 13: "Javne nabave"

- Pojam i povijesni razvoj javnih nabava;
- Legislativa o javnim nabavama - Europska unija i BiH;
- Ciljevi propisa o javnim nabavama;
- Temeljna načela javnih nabava;
- Obveznici primjene propisa o javnim nabavama;
- Vrste postupaka javnih nabava;
- Pravna zaštita u javnim nabavama.

Tema 14: "Međunarodna trgovina"

- Specifičnosti, vrste i subjekti međunarodne trgovine;
- Činioци koji utiču na razvoj međunarodne trgovine i tendencije u razvoju međunarodne trgovine;
- Suvremeni procesi u svjetskom gospodarstvu (globalizacija, regionalizam) i međunarodne ekonomski organizacije;
- Činioци međunarodne konkurentnosti;
- Uloga države u međunarodnoj trgovini - strategija i politika spoljne trgovine;
- Internacionalizacija poslovanja - razlozi, motivi i oblici izlaska na strana tržišta;
- Spoljnotrgovinski režim BiH.

Tema 15: "Gospodarski aspekt pristupanja EU i promocija gospodarstva BiH na tržištu EU"

- Trgovinska politika EU i druge politike od značaja za poslovanje na tržištu EU;
- Status BiH u europskim integracijama - razvoj institucionalnih odnosa sa EU i značaj pristupanja EU;
- Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju i drugi relevantni akti u procesu pristupanja;
- Spoljna trgovina BiH sa EU;
- Mogućnosti izvoza BiH na tržište EU - prepreke i poticaji, uloga države i poslovne zajednice;
- Položaj i uloga javnih poduzeća u EU.

Raspored sati predavača utvrdit će Komora posebnim Rješenjem.

V

(Završni pismeni ispit)

Povjerenstvo koje prati organiziranje usavršavanja sačinjavaće program za polaganje završnog pismenog ispita na način, da se kandidatima pripreme teme za seminarski rad za svakog kandidata, čija obrana će se obaviti pred povjerenstvom sastavljenom od tri člana iz reda predavača, a koja će se obaviti interaktivno, po grupama.

Provjera znanja vrši se kroz:

- kvalitetu seminarskog rada,
- kvalitetu prezentacije seminarskog rada,
- znanje vezano za prezentirani materijal,
- odgovor na upite članova u grupi i
- odgovor na pitanje članova povjerenstva, koji će i proširiti svoja pitanja izvan seminarskog rada, radi provjere rezultata usavršavanja.

VI

(Uvjet za prijavu kandidata)

Usavršavanje će biti omogućeno osobama čiji mandat je u tijeku ili su u tijeku izbora odnosno, imenovanja u gospodarskim društvima sa udjelom državnog kapitala, kao i drugim osobama koja se prijave na usavršavanje, radi certificiranja i eventualnog učešća na natječajima, ukoliko ispunjavaju uvjete iz članka 248. Zakona o gospodarskim društvima ("Službene novine Federacije BiH", broj 81/15).

VII

(Postupak prijavljivanja i certificiranja)

Prijavljanje kandidata i obrada prijava vrši se na temelju javnog natječaja kojeg će objaviti Komora.

Kandidati koji ispunjavaju uvjete obaveštavaju se o pristupanju usavršavanju, sa potrebnim podacima o mjestu i vremenu početka usavršavanja (prema prijavama kandidata), koji će biti određen kada bude prijavljeno najmanje 30, a najviše 50 kandidata, a najkasnije u roku od 90 dana od dana podnošenja prijave, uz obvezu plaćanja određene naknade za usavršavanje.

Predsjednik Komore svojim rješenjem određuje uvjete, raspored usavršavanja i ostalo potrebno u obavljanju usavršavanja.

Kandidat koji nije položio završni ispit ima pravo pristupiti ponovnom ispitivanju i pismenom polaganju u roku od 90 dana od dana prvog ispitivanja.

Kandidati koji uspješno završe usavršavanje i polože ispit, dobiti će odgovarajući certifikat.

Certifikat o završenom usavršavanju priprema Komora, a potpisuje ovlašteno lice Vlade Federacije Bosne i Hercegovine i Komore u roku od 30 dana od dana položenog stručnog ispita.

Certifikat o završenom usavršavanju (Obrazac broj 1), nalazi se u prilogu ovog Programa i čini njegov sastavni dio.

Na zahtjev kandidata koji je završio usavršavanje, Komora može izdati potvrdu o završenom usavršavanju do izdavanja konačnog certifikata.

Sva pitanja u vezi sa tehničkim detaljima usavršavanja (raspored usavršavanja, usuglašavanje termina sa predavačima, predlaganje nadležnim organima, reguliranje određenih pitanja koja se pojave u tijeku usavršavanja i drugo), uredit će svojim Rješenjem predsjednik Komore.

VIII

(Troškovi usavršavanja)

Pojedinačni iznos uplata za usavršavanje po kandidatu iznosi 880,00 KM.

Predsjednik Komore će na osnovu spiska odabranih predavača po mjestima usavršavanja, pojedinačno sa svakim predavačem utvrditi neto iznos cijene satnice predavanja.

Sa predavačima će se zaključiti ugovor, kojim će se utvrditi prava i obaveze.

IX

(Stupanje na snagu)

Ovaj Program stupa na snagu narednog dana od dana objavljenja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjednik Komore

Mirsad Jašarspahić

Potpredsjednik Komore

Marko Šantić

1258

Ha osnovu člana 19. stav (2) Zakona o Влади Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 и 8/06) и тачке 10. stav (13) Програма утрошка представља Трајног револвинг фонда код Унион банке д.д. Сарајево, Федералног министарства енергије, рударства и индустрије за дугорочно финансирање пројекта путем dodjeli кредита за 2018. годину ("Службене новине Федерације БиХ", број 23/18), на приједлог федералног министра енергије, рударства и индустрије, Влада Федерације Босне и Херцеговине, на 153. сједници одржано 17.08.2018. године, доноси